

naturaligviis paa dette Stadium af Sagen ikke videre forfølge; men jeg maa rigtignok tilstaae, at det efter min Mening er noget Ufsædvanligt, at en Forhandling som den, der allerede er ført, paa dette Stadium er kommen tilstede, medens jeg paa den anden Side villigen skal indrømme, at efter den Optræden, vi have seet af Indenrigsministeren, var det vistnok naturligt fra Forslagsstillernes Side at komme med de Modbemærkninger, de have fremsført.

Naar det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Andræ) ligesvem har udtalt den Formening, at denne Sags Fremme vilde være et Overgreb fra Forsamlingens Side, troer jeg i hvad der allerede er anført af Forslagsstillerne at finde en tilstrækkelig Afvisning deraf. Det er, som jeg ved tidligere Leilighed har tilladt mig at udhæve, dog baade naturligt og selvfølgeligt, at Repræsentationen for Kongeriget, der engang saa nylig har maattet være hele Monarkiet, og der efter den Opfattelse, de fleste af os have om Stillingen, maa frygte for maastee ret snart at komme i et lignende Tilfælde, i Tide ønsker at udtale sig ligeoverfor Regjeringen og ligeoverfor de Medborgere, den repræsenterer. Jeg troer, at det er i den Grad naturligt og selvfølgeligt, at det snarere maatte vække Forbauselse, at en Tvivl i den Henseende har kunnet reises paa den danske Rigsdag efter den parlamentariske Historie, der i korte Træk er bleven antydet endogsaa fra Absolutismens Tid. Ibet jeg imidlertid erklærer, at jeg vil understøtte Sagens Fremme, vil jeg udtrykkelig have mig forvaret imod derved at have for mit Bedkommende bifaldet de enkelte Punkter, de ærede Forslagsstillere have fremsat, saaledes som de ere fremsatte. Jeg maa i det Hele allerede nu sige, at det her er gaaet mig, som det ved en nylig forekommen Leilighed gif de ærede Forslagsstillere, at jeg mener, at de have udtrykt sig saa lidet heldigt, at jeg maa erklære, at jeg ikke har forstaaet deres Forslag saaledes, som de nu her have pitret, at de ville have det forstaaet; men det er jo bemærket af en af de ærede Forslagsstillere (Clausen), at et Udvalg vil nærmere kunne formulere Forslaget, og i Forventning af, at noget Saadant vil ske, skal jeg, som jeg allerede har udtalt, stemme for Sagens Fremme.

Indenrigsministeren: Det er kun meget faa Ord, jeg kan have at sige til de Bemærkninger, jeg har tilladt mig at henstille til det ærede Things Overveelse. Kun skal jeg bemærke, at den Parallel, der er bleven anstillet med den Roeskilbste og den Viborgske Stænderforsamling, ganske vist vilde falde mig meget haardt paa Hjertet, dersom jeg ikke kunde møde den med fuldkommen god Samvittighed. Jeg skal da for det Første skrifte, at uagtet jeg i sin Tid har trolig arbejdet med til, saavidt mig muligt, at udvide Kompetencen for Stænderforsamlingen i Roeskilbe, hvori jeg havde Sæde, er det dog mange Aar siden, at der hos mig er opstaaet Tvivl, om ikke den stirbeelte Provindsialstænderforsamling derved, at den ikke blev holdt og ikke holdt sig selv indenfor det reent provindsielle Omraade, har været en medvirkende Aarsag til vore paafølgende Ulykker. De fire sibeordnede Stænderforsamlinger med en Mynbdighed, der efterhaanden i Praxis udvidedes langt over, hvad der fra Først af var tilfigtet, og vel at mærke, uden at der over samme stod noget, det Hele forenende og beherskende Fællesorgan, have — det er hos mig en meget gammel Overbeviisning — havt en meget væsentlig Deel i, at det nu endogsaa af en Statsmand har kunnet blive betragtet som Noget, der allerede eksisterede, at det danske Rige ikke var Andet end en Forening af forskjelligge Stater. Det er altsaa den store Forskjel, at vi dengang maatte søge Retsærbidiggjørelsen for, hvad der da skete, deri, at der ikke gaves noget berettiget Organ til at varetage det Heles Interesser, og det er derpaa, jeg nu har støttet min Indvending, at et saadant Organ eksisterer og efter al Rimelighed om sige Tid vil have Leilighed til at udtale sig. En anden æret Forslagsstiller har gjort opmærksom paa, at det saa lidet var lykkelig Regjeringen at holde en anden, af ham betegnet særlig Stænderforsamling indenfor dens rette Omraade. Det er vist, at dette har havt sine Vanskeligheder, men det vil ikke være det ærede Medlem ubekjendt, at efter den hele Udvikling, Forholdene hos os have faaet, er den eneste Veie til en Overenskomst, naar man ikke vil paaafalde Udlandets Mægling, at stille de hofsteenske Stænder som dem, der repræsenterer den ene Part, men da kun ligeoverfor det